

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ 2020-21 માટે

કક્ષા-12 : હિન્દી (002) (પ્રથમ ભાષા) (વિજ્ઞાન પ્રવાહ)

વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3 ઘંટે

પ્રશ્નપત્ર का પ્રारूप

पूर्णांक : 100

નોંધ : આ પરિરૂપ વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાશ્નિકો, મોડરેટર્સ વગેરેના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાશ્નિક તેમજ મોડરેટર્સને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના બૃહદ્ હાર્દ/ઉદ્દેશને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની છૂટ રહેશે.

उद्देश्य अनुसार भारांक :

उद्देश्य	ज्ञान (K)	समझ (U)	उपयोजन (A)	उच्च वैचारिक कौशल		कुल
				संयोजन/विश्लेषण	अनुभाग/मूल्यांकन	
PART-A	22	23	05	-	-	50
PART-B	04	10	10	16	10	50
कुल पूर्णांक	26	33	15	16	10	100

પ્રશ્ન પ્રકાર અનુસાર ભારાંક : PART-A

પ્રશ્ન का स्वरूप	પ્રશ્નોં કી સંખ્યા	કુલ પૂર્ણાંક
વૈકલ્પિક	50	50

પ્રશ્ન પ્રકાર અનુસાર ભારાંક : PART-B

ક્રમ	પ્રશ્ન का स्वरूप	विकल्प सहित प्रश्नों की संख्या	विकल्प रहित प्रश्नों की संख्या	पूर्णांक
1.	સંક્ષિપ્ત પ્રશ્ન (SA)	09	07	14
2.	વિસ્તૃત પ્રશ્ન (LA-1)	04	04	16
3.	વિસ્તૃત પ્રશ્ન (LA-2)	04	02	10
4.	નિબંધાત્મક પ્રશ્ન (EA)	01	01	10
	કુલ	18	14	50

પ્રકરણ અનુસાર ભારાંક :

ક્રમ	विषय वस्तु	PART-A	PART-B	पूर्णांक
1.	गद्य	20	13	33
2.	पद्य	16	13	29
3.	गद्यांश-पद्यांश अर्थबोध	-	08	08
4.	निबंध लेखन	-	10	10
5.	व्याकरण :			
	1. संधि-विच्छेद	02	-	
	2. तत्सम रूप	02	-	
	3. उपसर्ग - प्रत्यय	02	-	
	4. समास भेद	02	-	
	5. शब्द समूह के लिए एक शब्द	02	-	
	6. मुहावरे	02	02	
	7. छंद (दोहा, सोरठा, चौपाई, सवैया और कवित्त ही अभ्यासक्रम में है)	-	02	
	8. अलंकार (अनुप्रास, चमक, श्लेष, वक्रोक्ति, उपमा, रूपक, उत्प्रेक्षा, संदेह, भ्रांतिमान और मानवीकरण ही अभ्यासक्रम में है)	02	02	
	कुल	50	50	100

નોંધ : ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ દ્વારા શૈક્ષણિક વર્ષ 2020-21 માટે અભ્યાસક્રમમાંથી રદ કરેલ પ્રકરણો/મુદ્દાઓમાંથી પ્રશ્નો પૂછવા નહીં.

गुजरात माध्यमिक અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

શૈક્ષણિક વર્ષ 2020-21 માટે

કક્ષા-12 : હિન્દી - 002 (પ્રથમ ભાષા) (વિજ્ઞાન પ્રવાહ)

વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3 ઘંટે

પ્રશ્નપત્ર का प्रारूप

पूर्णांक : 100

સમય : 1 ઘંટે

PART- A

पूर्णांक : 50

- વૈકલ્પિક પ્રશ્ન-50, પ્રત્યેક પ્રશ્ન का 1 अंक है।

સમય : 2 ઘંટે

PART-B

पूर्णांक : 50

विभाग-A : गद्य विभाग

- दो-तीन वाक्यों में उत्तर हों, ऐसे तीन प्रश्न पूछिए, जिसमें से किन्हीं दो के उत्तर लिखें। [04]
- दस-पंद्रह वाक्यों में उत्तर हो, ऐसा दो प्रश्न पूछिए, जिसमें से किसी एक का उत्तर लिखें। [05]
- ससंदर्भ व्याख्या के लिए कोई एक गद्यांश पूछिए। [04]

विभाग-B पद्य विभाग

- दो-तीन वाक्यों में उत्तर हो ऐसे तीन दो प्रश्न पूछिए, जिसमें से किन्हीं दो के उत्तर लिखें। [04]
- दस-पंद्रह वाक्यों में उत्तर हो, ऐसा दो प्रश्न पूछिए, जिसमें से किसी एक का उत्तर लिखें। [05]
- ससंदर्भ व्याख्या के लिए कोई एक गद्यांश पूछिए। [04]

विभाग-C

- कोई एक मुहावरा का अर्थ लिखकर वाक्य प्रयोग करने के लिए दीजिए। [02]
- कोई एक छंद सोदाहरण समझाने के लिए दीजिए। [02]
- कोई एक अलंकार सोदाहरण समझाने के लिए दीजिए। [02]
- 'वितान भाग-2' में से कोई एक परिच्छेद एक तिहाई भाग में सार लिखकर उचित शीर्षक देने के लिए दीजिए। [04]

विभाग-D

- निबंध लेखन के लिए चार विषय दीजिए, जिनमें से किसी एक विषय पर लगभग 300 शब्दों में निबंध लिखना है। [10]
- अपठित काव्यांश का भावार्थ लिखने के लिए दीजिए। (कविता आधुनिक काल की हो) [04]

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

કક્ષા-12 : હિન્દી - (002) (પ્રથમ ભાષા) (વિજ્ઞાન પ્રવાહ)

વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3 ઘંટે

નમૂને કા પ્રશ્નપત્ર

પૂર્ણાંક : 100

સમય : 1 ઘંટા

PART-A

પૂર્ણાંક : 50

- સૂચના : (1) ઇસ પ્રશ્નપત્ર મેં વસ્તુનિષ્ઠ પ્રકાર કે કુલ 50 પ્રશ્ન હૈં । સઘી પ્રશ્ન અનિવાર્ય હૈં ।
 (2) પ્રત્યેક પ્રશ્ન ઁક અંક કા હૈં ।
 (3) આપકો અલગ સે દિઁ ગઁ પત્રક કે પ્રશ્નોં કે સામને (A) O, (B) O, (C) O, (D) O દિઁ ગઁ હૈં । જિસ પ્રશ્ન કા જો ઉત્તર સહી હો ઁસ વિકલ્પ કે ગોલાકાર કો પેન સે પૂર્ણ ગાઢા ● કરના હોગા ।

વિભાગ-A

- (1) મહાદેવી ને લક્ષ્મી કો 'ભક્તિન' નામ સે ક્યોં સમ્બોધિત કિયા ?
 (A) હાથ મેં માલા દેખકર (B) ઁનકે જ્ઞાન કો સમજકર
 (C) વાણી કો સુનકર (D) પઢોસિયોં કે બતાને પર
- (2) કિસકી આવાજ મૃત ગાંવ મેં સંજીવની શક્તિ ભરતી થી ?
 (A) લુટ્ટન પહલવાન કી ઢોલક (B) ચાંદ સિંહ કા મૃદંગ
 (C) રાજા સાહબ કી બાંસુરી (D) લોગોં કે મધુર ગીત
- (3) 'બાજાર દર્શન' પાઠ મેં પૈસે કી ગરમી કે લિઁ કૌન-સા શબ્દ પ્રયુક્ત કિયા ગયા હૈં ?
 (A) પર્ચેજિંગ (B) મનીબૈગ
 (C) બાજાર (D) લોકવૈભવ
- (4) જૈનેન્દ્રકુમાર ને બાજાર કા પોષણ કરને વાલે અર્થશાસ્ત્ર કો કિસ શાસ્ત્ર કે રૂપ મેં બતાયા હૈં ?
 (A) રાજનીતિશાસ્ત્ર (B) અનીતિશાસ્ત્ર
 (C) સમાજશાસ્ત્ર (D) ધર્મશાસ્ત્ર
- (5) 'કાલે મેઘા પાની દે' પાઠ મેં લેખક ગોબર ઁર કૌઢિયોં સે ક્યા બનાતે થે ?
 (A) પંજીરી (B) ગોવર્ધન ઁર સતિયા
 (C) અરવા ભૂજા (D) મઠરી
- (6) ઇન્દ્રસેના ઘર જા-જાકર કિસકી ગુહાર લગાતે થે ?
 (A) ગંગા મૈયા (B) ઇન્દ્રદેવ
 (C) દુર્ગા મૈયા (D) પાર્વતી મૈયા
- (7) લુટ્ટન પહલવાન દંગલ દેખને કહાં ગયે થે ?
 (A) શ્રાવણી કે મેલે મેં (B) શ્યામનગર કે મેલે મેં
 (C) ચન્દ્રનગર કે મેલે મેં (D) ઁરાહી કે મેલે મેં
- (8) સારા ગાંવ ક્યોં કાંપ રહા થા ?
 (A) મલેરિયા ઁર હૈજે કે પ્રકોપ સે (B) લુટ્ટન પહલવાન કે પ્રકોપ સે
 (C) રાજા શ્યામનંદ કે પ્રકોપ સે (D) અતિવૃષ્ટિ કે પ્રકોપ સે

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

- (9) સેવક - ધર્મ મેં ભક્તિન કિસસે સ્પર્ધા કરતી હૈ ?
(A) હનુમાનજી સે (B) લક્ષ્મણજી સે
(C) તુલસીદાસ સે (D) સૂરદાસજી સે
- (10) જમીનદાર ને ભક્તિન કો ક્યા સજા દી ?
(A) દિનભર કડી ધૂપ મેં ખડા રખા (B) બેગારી કરને કી
(C) મન્દિર કી સફાઈ કરને કા (D) પાંચ સૌ રૂપયે દણ્ડ
- (11) બાજાર ચૌક મેં ચૂરણ બેચતે હુએ લેખક કો કૌન મિલા થા ?
(A) ભગતજી (B) શાન્તિ જી
(C) જગતજી (D) ભક્તિન જી
- (12) ઇન્દર સેના કો દૂસરે કિસ નામ સે જાના જાતા હૈ ?
(A) વાનરસેના (B) કીર્તન મણ્ડલી
(C) મેઢક મંડલી (D) મેઢક કીર્તન મણ્ડલી
- (13) સફિયા લાહોર ક્યોં જા રહી થી ?
(A) ભાઈયોં સે મિલને (B) રિશ્તેદાર બીમાર થા
(C) સૈર-સપાટે કે લિએ (D) નૌકરી કી તલાશ મેં
- (14) સફિયા કે ભાઈ ને નમક કી પુડિયા લે જાને સે ક્યોં મના કર દિયા ?
(A) ગૈર કાનૂની થા (B) પુડિયા ફટી થી
(C) લે જાના નહીં ઇચ્છતા થા (D) જગહ ન હોને કે કારણ
- (15) સફિયા સિખબીબી કે માધ્યમ સે લેખિકા ને કૌન-સી સમસ્યા કી ઓર સંકેત કિયા હૈ ?
(A) વિભાજન સે ઉત્પન્ન વિસ્થાપન કી સમસ્યા (B) વિભાજન સે ઉત્પન્ન જાતિગત સમસ્યા
(C) વિભાજન સે ઉત્પન્ન આર્થિક સમસ્યા (D) વિભાજન સે ઉત્પન્ન ધાર્મિક સમસ્યા
- (16) 'પહલવાન કી ઢોલક' પાઠ કે લેખક કૌન હૈ ?
(A) ધર્મવીર ભારતી (B) મુક્તિબોધ
(C) ફળવીરવરનાથ 'રેણુ' (D) નાગાર્જુન
- (17) સિખબીબી ને લાહૌર સે ક્યા સૌગાત મંગવાઈ થી ?
(A) લાહૌરી દાલચીની (B) લાહૌરી મસાલા
(C) લાહૌરી નમક (D) લાહૌરી સાડી
- (18) ડૉ. આમ્બેડકર કા જન્મ મધ્યપ્રદેશ કે મેં હુઆ થા ।
(A) મહૂ (B) ઇટારસી
(C) જબલપુર (D) સાગર
- (19) 'કાલે મેઘા પાની દે' પાઠ કે લેખક કૌન હૈ ?
(A) ધર્મવીર ભારતી (B) પ્રેમચંદ
(C) જયશંકરપ્રસાદ (D) નાગાર્જુન

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

- (20) बाजार हमें कब आनंदित करता है ?
(A) हमारा मन लक्ष्य से भरा हो (B) जेब पैसे से भरा हो
(C) मनपसंद वस्तुएँ खरीदी हों (D) खाने से संतुष्टि प्राप्त की हो
- (21) हरिवंशराय बच्चन की शीतल वाणी में किसकी आग है ?
(A) वात्सल्य (B) संघर्ष
(C) प्रेम (D) घृणा
- (22) 'सवेरा हुआ' कविता में कौन-सा बिम्ब है ?
(A) प्रासंगिक (B) श्रव्य
(C) दृश्य (D) सुंदर
- (23) काव्यपंक्ति पूर्ण कीजिए - जन्म से ही वे अपने साथ लाते हैं कपास.....
(A) पृथ्वी घूमती हुई आती है (B) जब वे पेंग भरते हुए चले
(C) कि पतंग उठ सके (D) जब वे दौड़ते हैं बेसुध
- (24) 'दिन जल्दी जल्दी ढलता है' काव्य के रचनाकार कौन है ?
(A) हरिवंशराय बच्चन (B) कुंवर नारायण
(C) उमाशंकर जोशी (D) रघुवीर सहाय
- (25) 'कैमरे में बंद अपाहिज' कविता किस काव्यसंग्रह से ली गई है ?
(A) भूल गये हैं (B) कामायनी
(C) तारसप्तक (D) प्रिय-प्रवास
- (26) 'सहर्ष स्वीकारा है' काव्य के संदर्भ में गरबीली गरीबी का तात्पर्य क्या है ?
(A) हृदय की प्रसन्नता (B) गरीबी का गर्व
(C) अन्तः स्फूर्ति (D) गरीबी पर पश्चाताप
- (27) कवि को जीवन की हर स्थिति सहर्ष स्वीकार क्यों है ?
(A) प्रियतमा की स्मृति में (B) प्रियतमा की विस्मृति में
(C) प्रियतमा को प्रिय है। (D) प्रियतमा की प्रतीक्षा में
- (28) 'कैमरे में बन्द अपाहिज' के रचनाकार !
(A) रघुवीर सहाय हैं। (B) आलोक धन्वा हैं।
(C) नागार्जुन हैं। (D) महादेवी वर्मा हैं।
- (29) प्रातःकालीन आकाश के लिए किन उपमानों का प्रयोग किया गया है ?
(A) नीलाशंख और राख से लीपा चौका (B) सफेद शंख और मिट्टी से लीपा चौका
(C) लालशंख और गेरू से लीपा चौका (D) सुनहरा शंख और सिन्दूर से लीपा चौका
- (30) शमशेर बहादुरजी को सुबह का नभ किसके समान दिखाई दे रहा है ?
(A) नीलाशंख (B) सफेदशंख
(C) लालशंख (D) सुनहरा शंख

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

- (31) लक्ष्मणजी का उपचार करने हेतु हनुमानजी कौन-सी औषधि लाये थे ?
(A) अमृत रसायन (B) ज्योतिका रसायन
(C) संजीवनी बूटी (D) भस्मा रसायन
- (32) 'बगुलों के पंख' काव्य के रचनाकार कौन हैं ?
(A) रमाशंकर जोशी (B) महादेवी वर्मा
(C) उमाशंकर जोशी (D) मुक्तिबोध
- (33) तुलसीदास का संबंध भक्तिकाल की किस धारा या शाखा से है ?
(A) प्रेमाश्रयी शाखा (B) निर्गुण धारा
(C) सगुण धारा (D) ज्ञानाश्रयी शाखा
- (34) रुबाइयों में कवि ने किस त्योहार का वर्णन किया है ?
(A) होली (B) दशहरा
(C) गणेशचतुर्थी (D) रक्षाबन्धन
- (35) 'छोटा मेरा खेत' कविता मूलतः किस भाषा में लिखी गई है ?
(A) मराठी (B) गुजराती
(C) पंजाबी (D) सिन्धी
- (36) 'रामचरितमानस' किस भाषा में लिखा गया है ?
(A) ब्रज (B) मैथिली
(C) भोजपुरी (D) अवधी
- (37) किस शब्द का संधि-विच्छेद गलत है ?
(A) नरेन्द्र = नर + इन्द्र (B) यद्यपि = यदि + अपि
(C) यथैव = यथा + एव (D) महोत्सव = महात् + सव
- (38) 'चिंदी चिंदी बिखेरना' मुहावरे का अर्थ बताइए ।
(A) बुरी तरह बिखेरना (B) गड़बड़ करना
(C) पश्चाताप करना (D) असंभव बातें करना
- (39) 'भयभीत होना' – इस अर्थ से संबंधित मुहावरा पहचानिए ।
(A) पैर तले जमीन खिसकना (B) दूर की कोड़ी लाना
(C) नौ दो ग्याहर होना (D) सिर धुनना
- (40) 'रसास्वादन' शब्द का समास पहचानिए ।
(A) अव्ययीभाव समास (B) तत्पुरुष समास
(C) द्विगु समास (D) कर्मधारय समास
- (41) बहुब्रीहि समास का उदाहरण बताइए ?
(A) गजानन (B) यथाशक्ति
(C) महात्मा (D) चित्रपट

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

(42) 'अत्याचार' शब्द का संधि-विच्छेद कीजिए :

(A) अति + आचार	(B) अत् + आचार
(C) अत्या + चार	(D) अत्य + आचार

(43) 'ऐतिहासिक' शब्द किस प्रत्यय के मेल से बना है ?

(A) इक	(B) सिक
(C) ईक	(D) क

(44) 'अनपढ़' शब्द किस उपसर्ग के मेल से बना है ?

(A) आ	(B) अ
(C) अन	(D) पढ़

(45) तत्सम शब्द बताइए ।

(A) आम्र	(B) आँख
(C) हवा	(D) कान

(46) तत्सम शब्द पहचानिए ।

(A) ओष्ठ	(B) ओठ
(C) होंठ	(D) ओँठ

(47) 'नया आने वाला' शब्द समूह के लिए एक शब्द पहचानिए ।

(A) नव आगन्तुक	(B) नवागन्तुक
(C) नवागमन	(D) नवगमन

(48) 'जो कृपा या अनुग्रह से युक्त है' शब्द समूह के लिए एक शब्द पहचानिए ।

(A) अनुज	(B) अनुसेवक
(C) कृपायोग्य	(D) अनुगृहीत

(49) 'मैं स्नेह-सुरा का पान किया करता हूँ' में कौन-सा अलंकार है ?

(A) अनुप्रास	(B) रूपक
(C) यमक	(D) उपमा

(50) 'हँसते हैं छोटे पौधे लघुभार -

शस्य अपार,

हिल-हिल,

खिल-खिल,

हाथ-हिलते,

तुझे बुलाते,

विप्लव-रव से छोटे ही हैं शोभा पाते ।'

उपर्युक्त पंक्तियों में कौन-सा अलंकार है -

(A) श्लेष	(B) यमक
(C) मानवीकरण	(D) उपमा

• • •

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

PART-B

સમય : 2 ઘંટે

પૂર્ણાંક : 50

- સૂચના : (1) इस प्रश्नपत्र में कुल चार विभाग हैं।
 (2) सभी प्रश्न के उत्तर लिखना अनिवार्य है।
 (3) वाक्य रचना, भाषा-शैली और स्वच्छता पर ध्यान दें।
 (4) सभी प्रश्नों के अंक दाहिनी ओर दिए गए हैं।

विभाग-A

- निम्नलिखित प्रश्नों में से किन्हीं दो के उत्तर दो-तीन वाक्यों में लिखिए : (04)
- (1) भक्तिन की सास ने भक्तिन के पिता की मृत्यु का समाचार क्यों नहीं बताया ?
- (2) जीजी ने इंदर सेना पर पानी फेंके जाने को किस तरह सही ठहराया ?
- (3) बाजार के जादू की जकड़ से बचने के लिए लेखक ने क्या उपाय बताया है ?
- निम्नलिखित लिखित प्रश्नों में से किसी एक का उत्तर पन्द्रह से बीस पंक्तियों में लिखिए : (05)
- (4) भक्तिन का चरित्र-चित्रण कीजिए।
- (5) श्रम विभाजन और जाति-प्रथा के सम्बन्ध में आंबेडकर के विचार अपने शब्दों में लिखिए।
- निम्नलिखित गद्यांश की सन्दर्भ व्याख्या कीजिए : (04)
- (6) 'मानचित्र पर एक लकीर खींच देने भर से जमीन और जनता बँट नहीं जाती है'

विभाग-B

- निम्नलिखित प्रश्नों में से किन्हीं दो के उत्तर दो-तीन पंक्तियों में लिखिए : (04)
- (7) राम विलाप करते हुए लक्ष्मण से क्या कहते हैं ?
- (8) मुक्तिबोध जी कहाँ लापता होना चाहते हैं और क्यों ? वहाँ भी उनके साथ कौन होगा ?
- (9) छोटे-चौकोने खेत को कागज का पन्ना कहने में क्या अर्थ निहित है ?
- निम्नलिखित प्रश्नों में से किसी एक का उत्तर पन्द्रह से बीस पंक्तियों में दीजिए : (05)
- (10) 'आत्मपरिचय' कविता का केन्द्रीयभाव लिखिए।
- (11) 'कैमरे में बन्द अपाहिज' कविता का भाव अपने शब्दों में लिखिए।
- निम्नलिखित पद्यांश की सदर्थ सहित व्याख्या कीजिए : (04)
- (12) 'जाने क्या रिश्ता है, जाने क्या नाता है,
 जितना भी उड़ेलता हूँ, भर-भर फिर आता है,
 दिल में क्या झरना है ?
 मीठे पानी का सोता है
 भीतर वह, उपर तुम
 मुसकाता चाँद ज्यों धरती पर रात-भर
 मुझपर त्यों तुम्हारा ही खिलता वह चेहरा है।'

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

વિભાગ-C

● સુચનાનુસાર ઉત્તર લિખિએ :

- (13) 'માતમ છા જાના' મુહાવરે કા અર્થ લિખકર વાક્ય મેં પ્રયોગ કીજિએ । (02)
- (14) 'દોહા' છંદ કે લક્ષણ ઓર ઉદાહરણ લિખિએ । (02)
- (15) 'યમક' અલંકાર કે લક્ષણ ઓર ઉદાહરણ લિખિએ । (02)
- (16) એક તિહાઈ ભાગ મેં સારલેખન લિખકર ઉચિત શીર્ષક દીજિએ : (04)

યશોધર બાબૂ કો ધાર્મિક પ્રવચન સુનતે હુએ ભી અપના પારિવારિક ચિન્તન મેં ધ્યાન ડૂબા રહના અચ્છા નહીં લગા । સુબહ-શામ સંધ્યા કરને કે બાદ જબ વહ થોડા ધ્યાન લગાને કી કોશિશ કરતે હૈં તબ ભી મન કિસી પરમ સત્તા મેં નહીં, ઈસી પરિવાર મેં લીન હોતા હૈ । યશોધર જી ચાહતે હૈં કિ ધ્યાન લગાને કી સહી વિધિ સીખેં તથા સાથ હી વહ અપને સે ભી કહતે હૈં કિ પરહૈપ્સ એસી ચીજ કે લિએ રિટાયર હોને કે બાદ કા સમય હી પ્રોપર ઠહરા । વાનપ્રસ્થ કે લિએ પ્રૈસક્રાઈબ્ડ ઠહરી યે ચીજેં । વાનપ્રસ્થ કે લિએ યશોધર બાબૂ કા અપને પુશ્તૈની ગાંવ જાને કા ઈરાદા હૈ રિટાયર હોકર । ફાર ફ્રામ દ મૈડિંગ ક્રાઉડ-સમઝે ।

વિભાગ-D

● નિમ્નલિખિત વિષયો મેં સે કિસી એક વિષય પર 300 શબ્દો મેં નિબંધ લિખિએ : (10)

- (17) પર્યાવરણ પ્રદૂષણ

અથવા

મોબાઈલ કી આત્મકથા

અથવા

મહિલા સશક્તિકરણ

અથવા

કમ્પ્યુટર યુગ

● અપઠિત કાવ્યાંશ કા ભાવાર્થ લિખિએ : (04)

- (18) બનાયા હૈ મૈને યે ઘર ધીરે-ધીરે,
 ખુલે મેરે છવાબોં કે પર ધીરે-ધીરે ।
 કિસી કો ગિરાયા ન ખુદ કો ઉછાલા,
 કટા જિન્દગી કા સફર ધીરે-ધીરે ।
 જહાં આપ પહુંચે છલાંગે લગાકર,
 વહાં મૈં ભી પહુંચા મગર ધીરે-ધીરે ।
 પહાડોં કી કોઈ ચુનૌતી નહીં થી,
 ઉઠાતા ગયા યૂં હી સર ધીરે-ધીરે ।
 ન હૈંસકર ન રોકર કિસી મેં ઉડેલા,
 પિયા ખુદ હી અપના જહર ધીરે-ધીરે ।

● ● ●